

Anexa nr. 1
la Ordinul Agenției Naționale
pentru Siguranța Alimentelor
nr. 458 din 22.12.2020

Planul de contingență al Republicii Moldova pentru Boala de Newcastle (pseudopesta aviară)

Ediția II

Data ultimei revizii: decembrie 2020

CUPRINSUL

Abrevieri

Link-uri de interes

Capitolul I: Prevederi generale

Capitolul II: Prevederi normative

Capitolul III: Costurile combaterii bolii

Capitolul IV: Lanțul de comandă

Capitolul V: Centrul național de combatere a bolilor

Capitolul VI: Centrul local de combatere a bolilor

Capitolul VII: Cooperarea între CNCB, CLCB și alte autorități

Capitolul VIII: Grupul național de experți (GNE) pentru boala de Newcastle

Capitolul IX: Resurse

Capitolul X: Diagnosticul de laborator

Capitolul XI: Vaccinarea de necesitate

Capitolul XII: Programe de instruire a personalului

Capitolul XIII: Programe de informare și de conștientizare a populației

Capitolul XIV: Distrugerea cadavrelor în cazul unei epidemii majore

ANEXE:

Anexa 1: Diagrama Lanțului de comandă

Anexa 2: Diagrama Centrului Național de Combatere a Bolii

Anexa 3: Diagrama Centrului Local de Combatere a Bolii

Anexa 4: Lista Unităților Operaționale Locale (UOL) din cadrul CNCB

ABREVIERI:

RM: Republica Moldova

ANSA: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

STSA: Subdiviziune teritorială pentru siguranța alimentelor

MADRM: Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului

MAI: Ministerul Afacerilor Interne

DSBA: Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor

BN: Boala de Newcastle

IA: Influența Aviară

LNR: Laboratorul Național de Referință

I.P. CRDV: I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar

LDSA: Laboratorul de Diagnostic Sănătate Animală

CSE: Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova

CAER: Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană

APL: Administrația publică locală

UE: Uniunea Europeană

CNCB: Centrul Național de Combatere al Bolilor

CLCB: Centrul Local de Combatere al Bolilor

GNE: Grupul Național de Experți

UCD: Unitatea Centrală de Decizie

UOC: Unitatea Operațională Centrală

UCS: Unitatea Centrală de Sprijin

ULD: Unitatea Locală de Decizie

UOL: Unitatea Operațională Locală

ULS: Unitatea Locală de Sprijin

OIE: Organizația Mondială pentru Sănătate Animală (OIE)

FVO: ([Food and Veterinary Office](#)) - Oficiul Alimentar și Veterinar (OAV) din cadrul Direcției generale Sănătate și Consumatori a Comisiei Europene

Link-uri de interes:

Guvernul Republicii Moldova: <http://www.gov.md>

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului: <http://www.madrm.gov.md>

Ministerul Afacerilor Interne: <http://www.mai.gov.md>

Ministerul Justiției: <http://www.justice.gov.md>

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale: <http://www.msmps.gov.md>

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor: <http://www.ansa.gov.md>

Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostic Veterinar: <http://www.crdv.moldagro.md>

Organizația Mondială pentru Sănătate Animală (OIE): <http://www.oie.int>

EUROLEX (link legislativ): <http://www.eurolex.ro>

Comisia Europeană: <http://ec.europa.eu/>

Uniunea Europeană: <http://europa.eu/>

Organizația pentru Agricultură și Alimentație (FAO): <http://www.fao.org/home/en/>

CAPITOLUL I

PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiective

Prezentul plan de contingență (în continuare – Plan) stabilește măsurile ce se aplică în eventualitatea apariției unui focar de boala de Newcastle.

Acest Plan stabilește prevederile normative în care se va interveni pentru controlul și combaterea BN în Republica Moldova. El descrie structurile strategice, tactice și de comandă ce vor interveni atât în cazurile de suspiciune, cât și în cele de confirmare a unui caz de pseudopestă aviară la păsări.

Pentru buna îndeplinire a prevederilor acestui plan, trebuie să existe acces la dotări, echipamente, antiseptice și dezinfectante, produse biologice, personal și la alte materiale corespunzătoare necesare pentru eradicarea rapidă și eficientă a focarului de boală. Prezentul Plan a fost elaborat pentru a îndeplini cerințele stipulate de HG 1085 din 14.12.2017 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de combatere a bolii de Newcastle (pseudopesta aviară) (în continuare Norma sanitar - veterinară), publicat: 22.12.2017 în Monitorul Oficial Nr. 441- 450 art Nr: 1217.

Planul este aplicabil pentru păsările domestice și sălbatice (migratoare și sinantropice) și este parte a unui set mai larg de activități care contribuie la prevenirea apariției de noi focare (în localitățile deja afectate) și include măsuri pentru îmbunătățirea sistemelor de supraveghere a bolii de Newcastle, educarea generală a specialiștilor și fermierilor în vederea unei reacții prompte în cazul unor alerte de boală și a reducerii riscului de apariție a bolii.

Procedurile detaliate care vor fi adoptate de către serviciile veterinare, personalul din teritoriu în eventualitatea unui focar de BN, sunt stabilite în Manualul operațional pentru BN care face parte din prezentul Plan de contingență.

În Planul de contingență și în Manualul operațional, vor fi descrise măsurile de control a bolii, înțelegând prin aceasta o supraveghere competentă a efectivelor de păsări, îmbunătățirea sistemelor de biosecuritate în exploatații și în târguri/piețe, precum și educarea și informarea populației din comunitățile rurale în care se află exploatații de păsări, asupra semnelor de boală și a măsurilor ce trebuie aplicate pentru menținerea statusului indemn al fermelor și pentru reducerea riscului de contaminare.

Acest Plan va fi revizuit și îmbunătățit ori de câte ori este necesar, dar cel puțin odată la fiecare 5 ani.

1.2. Definiții

În sensul prezentului Plan, definițiile de termeni folosiți sânt stipulați la cap. I, pct. 2 din Norma sanitar - veterinară.

1.3. Descrierea Bolii de Newcastle

Pseudopesta aviară sau Boala de Newcastle reprezintă una dintre cele mai grave boli infecțioase și contagioase ale păsărilor, provocând pierderi importante în efectivele de păsări, indicele de mortalitate fiind de peste 90 % din efectiv.

Date privind importanța, istoricul, etiologia, păsările susceptibile, perioada de incubație, sursele de contaminare, simptomatologia și morfopatologia bolii de Newcastle sunt descrise în Manualul operațional pentru intervenția în focarele de Boala de Newcastle, cap. I „Date privind importanța, istoricul, etiologia, simptomatologia și morfopatologia bolii de Newcastle”, care face parte din prezentul Plan de contingență.

CAPITOLUL II PREVEDERI NORMATIVE

2.1. Actele normative care reglementează controlul BN în RM:

- Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, publicată: 14.03.2008 în Monitorul Oficial nr. 51-54, art nr: 153;
- Hotărârea Guvernului nr. 600 din 27.06.2018 „Privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”, publicat: 29.06.2018 în Monitorul Oficial Nr. 235-244, art Nr: 656;
- Hotărârea Guvernului nr. 1340 din 04.12.2001 „Cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova”, publicat: 11.12.2001 în Monitorul Oficial Nr. 150-151 art Nr: 1387;
- Hotărârea Guvernului nr. 973 din 15.08.2016 „Cu privire la comisiile antiepidemice excepționale”, publicat: 19.08.2016 în Monitorul Oficial Nr. 265-276 art Nr: 1056;
- Hotărârea Guvernului nr. 1085 din 14.12.2017 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de combatere a bolii de Newcastle (pseudopesta aviară) (în continuare Norma sanitar - veterinară), publicat: 22.12.2017 în Monitorul Oficial Nr. 441- 450 art Nr: 1217, ce transpune prevederile Directivei 92/66/CEE a Consiliului Comunității Europene din 14 iulie 1992 de stabilire a măsurilor de combatere a BN (Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, nr. L 260, pag. 1 din 5.09.1992), cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 357 din 01.06.2012 „Privind comercializarea și importul păsărilor domestice și ouălor pentru incubație”, Publicat: 08.06.2012 în Monitorul Oficial nr. 113-118, art nr: 398;

- Hotărîrea Guvernului nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea „Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004, publicat: 26.10.2012 în Monitorul Oficial Nr. 222-227 art Nr: 855;
- HG nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii, publicat: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 150-159, art Nr: 412;
- Ordinul nr. 34 din 27.02.2006 al MAIA „Cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor”, publicat : 26.01.2007 în Monitorul Oficial Nr. 010 art Nr: 43 Data intrării în vigoare: 26.01.2007;
- Ordinul nr. 51 din 04.03.2015 al ANSA „ Cu privire la aprobarea Normei sanitar - veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”;
- Ordinul nr. 121 din 25.03.2019 al ANSA cu privire la aprobarea Regulamentului privind metodologia de prelevare, ambalare, identificare și transportare a probelor destinate examenelor de laborator din domeniul sănătății și bunăstării animalelor;
- „Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului” este aprobat anual de către Directorul general ANSA;
- Ordinul nr. 401 din 09.07.2018 al ANSA „GHID privind cerințele de intrare/ieșire în/din exploatarea de animale în caz de suspiciune sau confirmare a bolilor extrem de contagioase la animale”.

2.2. Prevederi pentru domenii specifice sunt specificate în Hotărîrea Guvernului nr. 1085 din 14.12.2017 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de combatere a bolii de Newcastle (pseudopesta aviară).

CAPITOLUL III COSTURILE COMBATERII BOLII

Cheltuielile financiare cu despăgubirea animalelor ucise în cadrul aplicării măsurilor de control pentru BN nu sunt reglementate de HG nr. 645/2010, ce stabilește REGULAMENTUL privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării focarelor de boli transmisibile ale animalelor.

CAPITOLUL IV LANȚUL DE COMANDĂ

La nivel central (guvernamental), conducătorul Lanțului de Comandă în controlul bolilor la animale este Prim – ministru, președintele Comisiei pentru Situații Excepționale Republicane, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1340 din 04.12.2001 „*Cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova*”, Publicat: 11.12.2001 în Monitorul Oficial Nr. 150-151 art Nr : 1387.

În cazul confirmării unui focar de BN pe teritoriul RM, la nivelul Comisiei pentru Situații Excepționale Republicane se constituie **Centrul Național de Combatere a Bolilor** sub conducerea nemijlocită a Prim – ministrului, președintele CSE.

La nivel local prin dispoziții ale Comisiilor pentru situații excepționale raionale/municipale se constituie Centrele Locale de Combatere a Bolilor (CLCB).

Diagrama Lanțului de Comandă este prezentată în Anexa nr.1

CAPITOLUL V CENTRUL NAȚIONAL DE COMBATERE A BOLILOR (CNCB)

5.1. Atribuțiile CNCB pentru BN

CNCB funcționează, ca organism interministerial de management, în cadrul CSE.

CNCB este responsabil de politica și operațiunile adoptate în combaterea BN la nivel național și în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare pentru controlul BN are următoarele atribuții:

- conduce și monitorizează operațiunile centrelor locale de control al bolii;
- definește măsurile de control necesare;
- asigură aplicarea promptă și eficientă a măsurilor prevăzute în baza normativă de control al BN de către centrele locale de combatere al bolii;
- mobilizează personalul și alte resurse la CLCB;
- menține legătura cu IP CRDV;
- menține legătura cu presa și alte mijloace de informare;
- menține legătura cu organele de poliție pentru a asigura aplicarea măsurilor legale specifice.

5.2. Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB) are în componență trei unități guvernamentale, după cum urmează:

- ✓ **Unitatea Centrală de Decizie (UCD)**, în această structură intră: Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării regionale și Mediului, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor.
- ✓ **Unitatea Operațională Centrală (UOC)** alcătuită din colaboratori din cadrul subdiviziunilor instituțiilor implicate în gestionarea situației de urgență, și

care are rol de implementare al deciziilor adoptate în UCD;

- ✓ **Unitatea Centrală de Sprijin (UCS)**, în care intră alte instituții, care pot acorda ajutor, în cazul evoluției unor boli majore la animale.

Diagrama CNCB este prezentată în Anexa nr. 2.

5.2.1. Unitatea Centrală de Decizii (UCD)

Este o structură cu rol de decizie, coordonare și control a CNCB și este compusă din reprezentanți ai ministerelor și ai celorlalte instituții publice centrale desemnate în Comisia pentru Situații Excepționale Republicană.

UCD este condusă de Prim – ministru.

UCD are următoarele atribuții principale:

- a) definirea și stabilirea strategiei de control și de combatere a bolilor;
- b) coordonarea activităților de colaborare dintre autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență;
- c) emiterea deciziilor și a instrucțiunilor, în condițiile legii;
- d) analizarea informațiilor primite din teritoriu și transmise prin intermediul UOC.

5.2.2. Unitatea Operațională Centrală (UOC) are următoarele atribuții:

- a) centralizarea și evaluarea informațiilor primite din teritoriu și transmiterea lor către UCD;
- b) notificarea internă și internațională a bolii;
- c) transmiterea către CLCB a deciziilor și a instrucțiunilor, emise potrivit legii și urmărirea implementării lor;
- d) verificarea corectitudinii aplicării măsurilor de control și combatere a bolii de către centrele locale de combatere a bolilor;
- e) colaborarea cu autoritățile și instituțiile publice competente la nivel teritorial cu privire la planificarea măsurilor de control și combatere a bolii;
- f) colaborarea cu instituțiile din țările limitrofe și din lume în ceea ce privește combaterea bolilor;
- g) evaluarea experienței a altor state cu privire la combaterea bolilor;
- h) organizarea și realizarea de întruniri în vederea perfecționării, prin schimburi de experiență, a personalului cu atribuții în controlul și combaterea bolilor;
- i) asigurarea sprijinului tehnic de specialitate sanitar-veterinar necesar pentru intervenție în focarele de boală, precum și la punctele de frontieră și dispunerea măsurilor necesare conform competențelor;
- j) alte atribuții legate de controlul și combaterea BN.

Unitatea Operațională Centrală este condusă de directorul general ANSA.

Adjunctul șefului UOC este șeful DSBA direcției sănătatea și bunăstarea animalelor din cadrul ANSA.

Sarcinile șefului Direcției sănătatea și bunăstarea animalelor

- a) stabilește și pregătește întâlnirile, prezentările și misiunile cu FVO și țările terțe în ceea ce privește boala care evoluează în teren;

- b) monitorizează evoluția bolii și în alte țări, după cum este necesar;
- c) se asigură că notificarea internațională inițială este făcută în termen;
- d) ține legătura cu OIE și țările terțe, după notificarea inițială;
- e) participă la întâlnirile CNCB și UCD;
- f) consiliază asupra strategiilor și opțiunilor de combatere și control al bolii;
- g) supervizează și consiliază activitățile în domeniul de ecarisare, dezinfecție și control al mișcărilor;
- h) consiliază conducerea CNCB asupra evenimentelor semnificative;
- i) reactualizează periodic rapoartele pentru CNCB și Cabinetul Prim-ministrului;
- j) participă, din partea Guvernului, la conferințele de presă și dă interviuri în media când este necesar;
- k) se asigură că sunt disponibile resursele de personal și materiale necesare bunei funcționări a CNCB;
- l) se asigură că bunăstarea personalului implicat în combaterea focarelor este respectată.

5.2.3. Unitatea Centrală de Sprijin

Membri:

- ✓ Consultanți și reprezentanți din domenii specifice ale Ministerelor și organizațiilor relevante;
- ✓ Personal administrativ suplimentar.

Sarcini:

- ✓ Comunicarea efectivă și eficientă cu celelalte părți ale CNCB;
- ✓ Asigurarea personalului suplimentar necesar în activitățile de evaluare a animalelor, ucidere, ecarisare, curățare și dezinfecție;
- ✓ Asigurarea și administrarea resurselor și echipamentelor cu care se intervine în focarele de boală;

CAPITOLUL VI CENTRUL LOCAL DE COMBATERE A BOLILOR (CLCB)

Pentru sprijinirea acțiunilor de luptă împotriva BN la nivel local, prin dispoziții ale Comisiilor pentru situații excepționale raionale/municipale se constituie CLCB. Acestea reprezintă structura specifică cu responsabilități în combaterea BN la nivel local. Structura ierarhică este asemănătoare cu a CNCB.

6.1. Responsabilitățile CLCB

- a) implementează strategii de control și combatere în cazul suspiciunii sau confirmării bolii;
- b) efectuează investigații clinice imediate în cazul suspiciunilor de boală;
- c) recoltează și transportă probele către laboratorul de diagnostic, în conformitate cu Manualul de diagnostic pentru BN;
- d) notifică suspiciunea de boală către ANSA, cât mai curând posibil;
- e) notifică confirmarea de boală către ANSA, cât mai curând posibil;
- f) stabilește zonele de protecție și de supraveghere;

- g) stabilește restricții și eliberează decizii de restricție către deținătorii de animale și a informărilor către restul populației;
- h) închide târgurile de animale din zonele de protecție și supraveghere și monitorizarea mișcărilor de animale și a materialului seminal, ovulelor și embrionilor;
- i) în cazul suspiciunii de boală în raioanele limitrofe, stabilește legături cu CNCB și cu STSA din raionul/municipiul afectat, pentru determinarea demarcării zonelor de protecție și a zonelor de supraveghere comune;

CLCB este condus de Președintele Consiliului raional/municipal.

În îndeplinirea sarcinilor, el este asistat de către șeful secției supraveghere sanitar - veterinară din cadrul STSA ale cărui sarcini sunt următoarele:

- a) Menține lista focarelor de boală, tipurile de exploatații și efectivele de animale pe specii, care au fost și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;
- b) Monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, uciderea, ecarisarea, curățarea, dezinfectia și repopularea exploatațiilor;
- c) Verifică și compară datele din rapoartele zilnice către CLCB;
- d) Menține o listă a amplasamentelor infectate, a tipurilor de ferme pe specii, la care s-a efectuat ecarisarea, precum și a celor care urmează să fie ecarisate;
- e) Menține o listă a amplasamentelor infectate în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfectie, în vederea stabilirii datelor la care se vor ridica măsurile de restricție;
- f) Emite note de serviciu, când este cazul.

În componența CLCB, intră:

- **Unitatea Locală de Decizie (ULD).** Este condusă de Președintele Consiliului raional/municipal, care îl are ca adjunct pe șeful STSA. În componența ULD mai intră: STSA, direcțiile pentru situații excepționale, inspectoratele teritoriale de Poliție, direcțiile agricole, inspectoratele ecologice raionale etc.;
- **Unitatea Operațională Locală (UOL).** Este condusă de șeful STSA, care are în componență secția supraveghere sanitar-veterinară și personal auxiliar din cadrul subdiviziunilor instituțiilor implicate în gestionarea situației de urgență;
- **Unitatea Locală de Sprijin (ULS)** se află în subordinea reprezentanților Cancelariei de Stat care răspund la comanda Președintelui Consiliului raional/municipal. Din ULS, fac parte primăriile localităților din raion sau municipiu.

Diagrama CLCB este prezentată în Anexa nr. 3.

6.2. Sarcinile ULD

- a) stabilește planul de acțiune pentru controlul bolii, în conformitate cu prevederile legale și recomandările primite de la UCD și îl aprobă;
- b) identifică mijloacele necesare uciderii și personalul calificat în acest sens;

- c) identifică unitățile pentru incinerarea păsărilor sacrificate și mijloacele de transport către incineratoare sau locurile de îngropare;
- d) în cazul în care nu există capacitate de distrugere a cadavrelor, identifică terenurile adecvate pentru incinerarea/îngroparea păsărilor ucise, obținând autorizațiile de mediu necesare acestei activități;
- e) monitorizează implementarea planului de acțiune;
- f) stabilește responsabilități pentru membrii UOL, pe sectoare de activitate;
- g) analizează periodic progresele controlului bolii și eficiența acțiunilor întreprinse, luând măsurile ce se impun în completarea lor;
- h) identifică mijloacele tehnice, utilajul, sursa de carburant etc., necesare intervenției în focar;
- i) accesează fondurile de rezervă ale Guvernului necesare intervenției pentru aplicarea măsurilor de control în focar.

6.3. Sarcinile UOL

UOL se constituie la nivelul STSA, prin Ordin al șefului STSA și trebuie să cuprindă trei compartimente: **compartimentul epidemiologie, compartimentul aprovizionare cu materiale și compartimentul operativ**, care este constituit din echipele de intervenție în focar. Sarcinile UOL:

- a) stabilește măsurile de control al bolii în exploațiile infectate în caz de focar:
 - instituirea de restricții asupra exploatațiilor;
 - evaluarea animalelor ce urmează a fi ucise în vederea compensării;
 - uciderea animalelor;
 - distrugerea cadavrelor rezultate;
 - distrugerea furajelor suspecte de contaminare;
 - curățarea și dezinsecția incintelor, spațiilor și a echipamentelor folosite;
 - deratizarea și dezinsecția;
- b) menține lista focarelor de boală;
- c) identifică exploatațiile cu păsări și efectuează recensământul speciilor receptive la BN diagnosticată în exploatațiile populației sau în exploatațiile comerciale aflate în interiorul zonelor de protecție și supraveghere, precum și în exploatațiile de contact;
- d) efectuează investigația epidemiologică, înregistrează datele colectate cu ocazia investigațiilor epidemiologice, a certificatelor de mișcare emise în perioada anterioară confirmării bolii de către medicii veterinari oficiali (inspectorii raionali), a personalului și a echipamentului folosit etc.;
- e) elaborează hărțile GIS ale zonelor de restricție ale focarului;
- f) alcătuiește echipele de monitorizare ale stării de sănătate ale păsărilor și inspectează efectivele de păsări din zonele de protecție și supraveghere cât mai curând posibil după confirmarea bolii;
- g) în urma luării deciziei în CNCB sau CLCB privind uciderea păsărilor din exploatații, alcătuiește echipele operative și le transmite Dispoziția de ucidere;
- h) contractează, din personalul existent la nivelul raionului/municipiului echipele necesare de intervenție în teren și monitorizează procedurile de

- evaluare a păsărilor, ucidere, ecarisare, curățare, dezinfecție și repopulare a exploatațiilor;
- i) monitorizează datele din rapoartele zilnice transmise către CLCB;
 - j) dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor, a exploatațiilor cu specii receptive și a efectivelor de păsări pe specii, sacrificate/ucise și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;
 - k) dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfecție, în vederea stabilirii datelor la care se vor ridica măsurile de restricție;
 - l) aprovizionează cu materiale de intervenție echipele din focar;
 - m) emite proceduri, ordine, dispoziții și instrucțiuni, când este cazul.

Echipe implicate în controlul BN de la nivelul UOL

Sunt constituite atâtea echipe câte sunt necesare în funcție de mărimea focarului. Numărul de membri din echipă depinde de mărimea exploatației în care sunt aplicate măsurile de control.

a) Echipa de efectuare a catagrafiei animlelor

Efectuează un recensământ al tuturor categoriilor de păsări din speciile receptive la BN, înregistrarea numărului de păsări care sunt deja moarte, infectate sau care ar putea fi infectate. Informațiile din recensământ trebuie să fie actualizate și furnizate, la cerere și să poată fi verificate la fiecare vizită.

b) Echipele de ucidere

În cazul în care uciderea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe de ucidere alcătuite din personalul identificat de fiecare subdiviziune teritorială ale ANSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel raional/municipal.

Personalul care ucide păsările, precum și cel care direcționează și contenționează păsările trebuie să fie instruit conform prevederilor HG nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii și să dețină competențe în acest sens.

Componența unei echipe de ucidere este următoarea:

- 1 veterinar care planifică și conduce activitățile de ucidere;
- 1 asistent pentru întocmirea evidențelor păsărilor ucise;
- 2-3 persoane pregătite pentru asomarea și uciderea păsărilor și care dețin certificat de competență în acest scop;
- 2-4 persoane cu competențe în dirijarea, manipularea și imobilizarea păsărilor;
- 4-6 persoane pentru degajarea adăpostului și încărcarea păsărilor în mijloacele de transport la fabrica de neutralizare sau la locul de îngropare;

c) Echipa de dezinfecție, dezinfecție și deratizare

În cazul în care dezinfecția, dezinfecția și deratizarea nu se execută cu personal, aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe DDD

alcătuite din personalul identificat de fiecare STSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel raional/municipal.

Componența unei echipe DDD este următoarea:

- 1-3 persoane specializate în activitățile de DDD;
- 2-3 persoane care să supravegheze funcționalitatea dezinfectoarelor rutiere și să asigure schimbul soluțiilor dezinfectante. Acest personal poate face parte din rândul altor structuri administrative (carabinieri, pompieri, armată etc);

d) Echipa de monitorizare a implementării măsurilor de control

Din această echipă fac parte inspectorii veterinari de la nivelul STSA.

e) Echipa pentru construcția dezinfectoarelor rutiere

Din această echipă fac parte 4-6 persoane din APL parte a CLCB, cu atribuții în situațiile de urgență (carabinieri, pompieri, armată etc.).

f) Echipa pentru investigația epidemiologică și pentru examinarea clinică a efectivelor din zonele de restricție

Din echipa de examinare clinică a animalelor din zonele de restricție fac parte:

- 1-2 veterinari;
- 1 asistent veterinar pentru înregistrarea datelor.

6.4. Unitatea Locală de Sprijin

ULS are în componență reprezentanți ai primăriilor comunităților afectate și reprezentanți ai celorlalte structuri implicate în controlul bolii la nivel local.

Atribuțiile ULS este să asigure cu personal auxiliar, materiale, mijloace și logistica necesare CLCB pentru a-și îndeplini sarcinile.

CAPITOLUL VII COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

Gestionarea, controlul și eradicarea focarelor de boală solicită răspunsul coordonat al ANSA, împreună cu alte autorități și organisme ale statului, parte componentă a CNCB ori CLCB.

În funcție de mărimea și extinderea focarului, următorii parteneri operaționali vor fi implicați în cooperarea cu ANSA în activitățile de combatere ca răspuns la confirmarea unui focar.

Autoritățile și instituțiile publice implicate în supravegherea, prevenirea și controlul BN sunt Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, APL de nivelurile întâi și al doilea, Mass-media.

Ministere și organizații guvernamentale cu rol cheie

7.1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

În condițiile art. 7 din Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, ANSA are următoarele atribuții și responsabilități:

- să informeze crescătorii de păsări privind evoluția BN în lume, precum și măsurile ce trebuie aplicate pentru prevenirea apariției bolii pe teritoriul RM;
- să elaboreze și să promoveze Programul de supraveghere, prevenire și control al BN în RM;
- să elaboreze și actualizeze procedurile specifice privind prevenirea, combaterea și controlul BN;
- să monitorizeze, evalueze și gestioneze datele privind evoluția BN;
- să aloce și să elibereze fondurile necesare achiziției echipamentelor și materialelor necesare testării în laborator a probelor recoltate pentru diagnosticul de laborator și să asigure respectarea termenelor de diagnostic, pentru identificarea precoce a virusului BN;
- să reactualizeze periodic analiza de risc, în funcție de evoluția epizootică a BN în lume și în țările vecine;
- să reactualizeze, atunci când este cazul, Planul de contingență pentru BN, aprobat prin prezentul Ordin;
- să inițieze măsurile de control la confirmarea oficială a BN;
- să solicite, în situația creșterii gradului de risc sau a confirmării oficiale a BN, întrunirea CSE, constituită potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1340 din 04.12.2001, în vederea convocării CNCB;
- să coordoneze implicarea APL, în scopul fortificării acțiunilor de prevenire a răspândirii virusului BN pe teritoriul RM;
- să asigure sau să efectueze demersuri pentru identificarea resurselor umane, a resurselor financiare și a materialelor pentru implementarea măsurilor de control al bolii;
- să monitorizeze măsurile de control aplicate în focar;
- să asigure aplicarea măsurilor prevăzute de legislație în vigoare pentru uciderea păsărilor;
- să monitorizeze aplicarea măsurilor de ecarisare în focar;
- să asigure notificarea BN organismelor internaționale de profil și să raporteze stadiului de aplicare a măsurilor de combatere a bolii;
- să solicite, în funcție de modificarea situației epidemiologice veterinare, întrunirea CSE ori de câte ori este necesar, pentru dispunerea de măsuri privind mobilizarea forțelor de intervenție necesare aplicării măsurilor de control al bolii prevăzute de legislația în vigoare;
- să informeze călătorii, la punctele de trecere a frontierei de stat, cu privire la unele restricții sanitar-veterinare dispuse ca urmare a evoluției bolii.

7.2. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului

MADRM este structura administrativă publică pentru protecția și îmbunătățirea mediului în Republica Moldova. La nivel raional/municipal, politica MADRM este implementată prin Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului.

Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului au rolul cheie de a autoriza activitățile cu impact potențial asupra mediului și de a asigura conformarea cu prevederile legale.

În timpul focarelor de boală, Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului vor conlucra cu autoritățile locale veterinare, acordând sprijin pentru minimalizarea impactului pe care îl au activitățile de eradicare a unui focar asupra mediului și vor identifica soluții pentru ecarisarea alternativă, acolo unde metodele de ecarisare convenționale nu pot fi aplicate.

MADRM și Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului au următoarele sarcini:

- a) să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
- b) să acorde consultanță CNCB și CLCB, în special în ceea ce privește opțiunile de distrugere a cadavrelor în zona de interes, prin îngropare, sau prin ardere, apoi îngropare;
- c) să identifice și să aprobe terenuri de pe raza raionului/municipiului care pot servi neutralizării alternative;
- d) să stabilească terenurile și a suprafețelor unde pot fi desfășurate acțiuni de denaturare a dejecțiilor și gunoiului și/sau oricaror alte materiale contaminate;
- e) să execute analiza de risc, acolo unde este cazul, privind impactul activităților de recuperare a terenurilor folosite pentru îngroparea cadavrelor și deversarea apelor reziduale rezultate în urma combaterii focarului;
- f) să consilieze în probleme privind prevenirea poluării în urma operațiunilor de curățare și dezinfecție;
- g) să monitorizeze impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de boală asupra mediului;
- h) să sancționeze încălcarea prevederilor legale privind protecția mediului, prevenirea riscurilor și limitarea amenințărilor de ordin ecologic, respectiv poluarea resurselor de apă, a aerului, diminuarea fertilității solului în timpul activității de control al focarelor de boli majore;
- i) să controleze activitățile cu impact asupra mediului înconjurător, și să aplice sancțiuni contravenționale prevăzute de legislația în domeniul protecției mediului;
- j) să controleze modul de respectare a legislației de mediu privind ariile naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei, faunei sălbatice și acvaculturii în activitatea de control al focarelor de boli majore;

- k) să urmărească respectarea condițiilor din autorizația de mediu în activitatea de control al focarelor de boli majore;
- l) să elaboreze și să prezinte **Guvernului**, în termene proximale, propuneri de perfecționare a cadrului normativ necesar eficientizării combaterii și eradicării focarelor de BN;
- m) să aplice și să gestioneze vânarea păsărilor sălbatice;
- n) să participe la amenajarea spațiilor necesare și în număr suficient, destinate prelucrării primare a vînatului, dotate corespunzător, astfel încît să asigure cerințele minime de igienă și biosecuritate;
- o) să inspecteze domeniile din gestiune în scopul depistării cadavrelor de păsări sălbatice;
- p) să testeze, în comun cu ANSA, păsările sălbatice vîmate sau găsite moarte în scopul depistării prezenței virusului BN.

În timpul evoluției focarelor de boală, Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului vor furniza, acolo unde este cazul, persoane de legătură cu nivelele de legătură strategic (ANSA), tactic (CNCB) și operațional (CLCB).

7.2.1. Agenția „Moldsilva”

- notifică ANSA, în regim de urgență, cu privire la creșterea mortalității și morbidității a păsărilor sălbatice.

7.3. Ministerul Afacerilor Interne (MAI)

Să participe, împreună cu **Serviciul Vamal**, în controale la toate punctele de trecere a frontierei de Stat, în vederea identificării în bagajele călătorilor a produselor de origine animală, a căror introducere în Republica Moldova este interzisă, iar în cazul depistării acestora se vor confisca și se vor denatura.

Să organizeze, în comun cu **ANSA**, operațiuni destinate depistării transportării ilicite de animale și produselor acestora.

Să reglementeze traficul transportului, însoțirea acestuia la transportarea cadavrelor spre locul de neutralizare, precum și aplicarea restricțiilor privind circulația produselor provenite de la animale în zonele de restricție stabilite.

Să combată, împreună cu **APL și ANSA**, comerțul stradal neautorizat și organizarea de târguri de animale neautorizate.

Să acorde **autorităților administrației publice locale, prin intermediul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență**, suportul și logistica necesară aplicării măsurilor de combatere și eradicare a focarelor de BN.

Ministrul Afacerilor Interne este parte a CNCB. Structurile lui teritoriale asigură paza obiectivelor și sprijină autoritățile în aplicarea măsurilor de control al BN.

Din Ministerul Afacerilor Interne fac parte:

7.3.1. Inspectoratul General de Poliție și Departamentul Trupelor de Carabinieri

Rolul forțelor de poliție și carabinierii în combaterea focarelor de boală este de a menține ordinea publică și de a proteja personalul veterinar în timpul aplicării

măsurilor de control, acolo unde proprietarul se opune intervenției. Implicarea este dependentă de severitatea și de natura cerințelor.

Sarcinile forțelor de poliție și ale carabinierilor sunt:

- să participe la întrunirile CNCB/CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
- să conlucreze strâns cu autoritățile locale pentru a controla mișcările de animale și pentru respectarea restricțiilor în zonele de control a bolii, stabilite de CLCB;
- să furnizeze consultanță autorităților veterinare în gestionarea și coordonarea incidentelor majore;
- să supravegheze, în colaborare cu autoritățile locale, respectarea restricțiilor asupra mișcărilor de animale în zonele de protecție și de supraveghere;
- să furnizeze sprijin în urgențe, în mod special la obținerea permisului de acces în exploatații (ferme/curți);
- să participe la instalarea barierelor pe drumurile de acces, acolo unde restricțiile o cer;
- să gestioneze perturbările liniștii publice ce pot apărea la locurile de neutralizare a cadavrelor și de impunere a restricțiilor de mișcare a animalelor;
- să ajute la oprirea și verificarea în trafic a legalității și respectarea prevederilor HG nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea „Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004;
- să participe la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii.

7.3.2. Poliția de Frontieră

Rolul Poliției de Frontieră în evoluția focarelor de boli majore este:

- să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile efectuate în focarul de boală;
- să controleze, la punctele de trecere ale frontierei de stat, legalitatea și circulația transporturilor de animale susceptibile, precum și mărfurile alimentare interzise din bagajele călătorilor;
- să comunice autoritățile veterinare locale sau centrale informații referitoare la descoperirea cadavrelor de păsări sălbatice, care poate fi determinat de boală, despre care au luat cunoștință pe timpul executării misiunilor de supraveghere a frontierei RM;

7.3.3. Serviciul Protecție Civilă și Situații Exceptionale (SPC și SE) și Direcțiile raionale/municipale pentru Situații Exceptionale

Sarcinile SPC și SE și a structurilor subordonate în controlul bolilor majore sunt:

- participă la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile adoptate în focarul de boală;
- coordonează acțiunile angajaților proprii (DSE, pompieri etc) implicate în managementul situațiilor de urgență;
- asigură logistica intervenției structurilor proprii și pune la dispoziția altor structuri tehnică, materiale și echipamente, dacă le deține;
- contribuie la construirea și supravegherea filtrelor de dezinfecție rutiere;
- participă la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii;
- asigură alte operațiuni din categoria „situațiilor de urgență” identificate în cadrul CLCB, ca necesare în controlul bolii.

7.4. Ministerul Apărării

- să participe, prin reprezentanți, la ședințele CNCB, respectiv ale CLCB;
- să asigure sprijinul acțiunilor desfășurate pentru controlul BN, cu resurse umane și materiale, respectând prioritatea misiunilor de bază ale structurilor cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență.

7.5. Ministerul Economiei și Infrastructurii

- să asigure, în comun cu APL și ANSA, instituirea punctelor de dezinfecție și filtrelor sanitare pe drumurile publice aflate în administrația acestora;
- să asigure, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, semnalizarea corespunzătoare a punctelor de dezinfecție, în conformitate cu prevederile Regulamentului circulației rutiere;
- să asigure, la solicitarea ANSA, în comun cu MAI, redirecționarea unităților de transport pe alte trasee, în scopul evitării traversării localităților infectate cu virusul BN și ulterioara diseminare a acestuia.

7.6. Ministerul Finanțelor

- să asigure suplinirea bugetului ANSA, cu surse financiare egale cu sumele cheltuite pentru eradicarea și combaterea focarelor de boală înregistrate;
- să asigure suplinirea bugetului ANSA cu surse financiare destinate despăgubirilor ce urmează a fi achitate proprietarilor de păsări care au fost ucise în scopul eradicării focarelor de BN;
- să acorde APL mijloacele financiare necesare aplicării măsurilor de combatere și eradicare a focarelor de boală.

7.6.1. Serviciul Vamal

- să asigure informarea călătorilor la punctele de trecere a frontierei de stat, cu privire la restricțiile sanitare – veterinaare dispuse ca urmare a evoluției bolii;
- să efectueze, prin intermediul autorităților administrative subordonate și în colaborare cu instituțiile subordonate Ministerului Afacerilor Interne, controale oficiale la punctele de trecere a frontierei de stat, în care nu sunt organizate posturi de control sanitar – veterinar și fitosanitar, în vederea

identificării în bagajele personale ale călătorilor a produselor de origine animală a căror introducere în Republica Moldova este interzisă.

7.7. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

- să organizeze prin intermediul direcțiilor de învățământ, la orele de dezvoltare personală discuții cu elevii despre pericolul BN.

7.8. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

- să asigure informarea țărilor partenere despre restricțiile de import pentru prevenirea introducerii BN pe teritoriul RM impuse de ANSA;
- să identifice posibilitatea atragerii fondurilor și proiectelor externe necesare profilaxiei și combaterii BN.

7.9. Autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea

Sunt parteneri operaționali în răspunsul la focarele de boală, ca unități locale de sprijin. APL joacă un rol cheie în întărirea și implementarea strategiilor de control al bolii și sunt implicate în accesul rapid la resursele locale (echipamente), de asemenea, joacă un rol semnificativ în furnizarea de sprijin pentru educarea populației la nivel local.

În timpul unui focar, primăriile locale vor asista UOL cu personal, vehicule, logistică și spații, la solicitarea CLCB. Nivelul asistenței va depinde de circumstanțele locale și de presiunile care pot apărea.

Sarcina APL este să:

- colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale la instalarea semnelor și panourilor de avertizare pe căile de acces din zonele de protecție și de supraveghere și în jurul fermelor/curților unde boala a fost confirmată. Aceste afișe se vor instala și pe drumurile ce delimitează granițele zonelor de protecție și de supraveghere;
- participe la evaluarea animalelor, în vederea despăgubirii acestora;
- acorde sprijin, în cazul neutralizării alternative a teritoriului, prin identificarea și punerea la dispoziție a terenurilor pentru incinerare/îngropare;
- pună la dispoziție utilajele și să sprijine cu personal activitățile referitoare la încărcare, săpare, astupare etc. ce se pot ivi în activitatea de neutralizare alternativă;
- colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale în sprijinirea activităților de pază a obiectivelor, dacă este cazul.

7.10. Mass-media

7.10.1. Presa scrisă

- să publice articole despre recunoașterea BN, răspândirea, sursele de infectare, căile de transmitere, măsurile de profilaxie a bolii.

7.10.2. Compania Teleradio-Moldova și Consiliul Coordonator al Audiovizualului

- să monteze și difuzeze spoturi video și audio în scopul informării populației despre riscul BN.

CAPITOLUL VIII

GRUPUL NATIONAL DE EXPERTI (GNE) PENTRU BN

8.1. Sarcini ale GNE

GNE reprezintă un organism cu rol consultativ, alcătuit din experți în domeniul legislației naționale și europene privind combaterea bolilor majore.

Experții din GNE pot fi recrutați din rândurile experților privați în combaterea bolilor, ori, dacă acest lucru nu este posibil, din rândul experților din ANSA și STSA, care au o bogată experiență în controlul bolilor.

GNE se constituie prin Ordin al Directorului general al ANSA și se întrunește ori de câte ori este necesar în timpul evoluției unui focar sau caz, ori în perioada de liniște epidemiologică.

Atribuțiile Grupului Național de Experți:

- Să asigure expertiză în domeniile solicitate și să sprijine ANSA în activitățile de pregătire pentru abordarea situațiilor de urgență;
- Să-i consilieze pe Șeful STSA și APL în ceea ce privește conduita de intervenție și metodele de abordare a focarului de boală, în funcție de extinderea acestuia și de realitatea din teren;
- Să-i consilieze pe Șeful STSA și APL cu privire la stabilirea zonelor de restricție (protecție și supraveghere) și a amplasării punctelor de dezinfecție pe drumurile de acces către exploatații;
- Să-i consilieze pe Șeful STSA și APL cu privire la metodele cele mai potrivite referitoare la ucidere și la eliminarea – neutralizarea cadavrelor;
- Să analizeze datele obținute din investigațiile epidemiologice și să ajute la stabilirea sursei de infecție a bolii.

8.2. Componenta Grupului Național de Experți pentru BN

- Directorul general adjunct pe compartimentul sanitar-veterinar, ANSA;
- Șeful Direcției sănătatea și bunăstarea animalelor, ANSA;
- Inspector principal din cadrul DSBA, ANSA;
- Inspector principal din cadrul DSBA, ANSA;
- Directorul adjunct al IP CRDV;
- Șeful secției virusologie, IP CRDV;
- Șeful secției recepție probe și morfopatologie, IP CRDV;
- Șeful Catedrei clinică II din cadrul facultății Medicină Veterinară, Universitatea Agrară de Stat;
- Șeful secției supraveghere sanitar – veterinară din cadrul STSA, unde a fost confirmată boala.

CAPITOLUL IX

RESURSE

9.1. Resurse de personal

În controlul focarelor de boală, este necesară dislocarea rapidă de personal și de echipamente spre CLCB din raionul/municipiul unde evoluează focarul.

La nivelul UOL a CLCB trebuie să se mențină o listă a personalului veterinar și administrativ care poate fi contactat la momentul suspiciunii sau confirmării unui focar de boală.

Lista trebuie să includă tot personalul calificat și experimentat în controlul bolilor, din cadrul raionului/municipiului, cu datele de contact ale fiecăruia.

STSA are obligația să înființeze o linie telefonică de sprijin disponibilă pentru public, pentru anunțarea suspiciunilor de boală.

Numărul de persoane care operează în fiecare CLCB, atunci când BN este confirmată, va fi dictat de numărul de focare și de mărimea zonelor de restricție.

Personalul CLCB va include:

- personal administrativ de la nivelul raionului și STSA;
- inspectori veterinari oficiali instruiți în managementul situațiilor de urgență din domeniul sanitar - veterinar, în cazul apariției BN;
- medici veterinari de liberă practică împuterniciți, instruiți în diagnosticul bolilor pe specii, cu competențe în ucidere, măsuri de biosecuritate și alte proceduri ce se aplică în zonele de control, operațiunile de control a mișcării animalelor în teritoriu și alte restricții;
- personal tehnic auxiliar la nivelul CLCB, având competențe în diverse operațiuni (exemplu: evaluarea animalelor, ucidere, proceduri DDD care se execută în curțile infectate, și operațiuni privitoare la controlul mișcărilor);

În cazul în care se consideră că personalul de la nivelul STSA nu este în număr suficient pentru activitățile de combatere (inspectorii veterinari oficiali și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și personal tehnic ajutător), ANSA va detașa, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, personal suplimentar de specialitate care lucrează în STSA din alte raioane/municipii, ori în alte structuri (medici și personal tehnic din abatoare), care să efectueze activitățile de combatere necesare, în funcție de amploarea evenimentului epidemiologic.

Lista persoanelor de contact responsabile de instituirea Centrului local de combatere a bolii este stipulată în **anexa nr. 4** a prezentului plan de contingență.

9.2. Resurse de echipament și materiale

Haine de protecție, echipament pentru contenția porcilor, truse de necropsie pentru examinarea *post-mortem* și pentru colectarea probelor pentru diagnostic, echipament pentru uciderea efectivelor, echipamente pentru colectarea probelor de sânge, pentru curățare și dezinfecție, etc. sunt specificate în Manualul operațional

pentru intervenția în focarele de BN, **cap. VIII „Echipament, materiale și instrumente necesare intervenției în focarele de boala de Newcastle”.**

La nivel local, CLCB trebuie să aibă acces imediat și să poată procura rapid echipamentele de protecție și facilitățile materiale care să asigure implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolilor.

O parte din aceste echipamente și materiale va fi stocată pentru cazuri de necesitate la nivelul STSA, iar restul trebuie să poată fi achiziționat rapid, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind achizițiile din surse publice sau private.

CAPITOLUL X DIAGNOSTICUL DE LABORATOR

Investigațiile de laborator pentru diagnosticul BN se va efectua de către I.P. CRDV, care va asigura, ca testările de laborator pentru detectarea bolii se vor efectua în conformitate cu prevederile prezentului Plan, Manualului operational și Manualului de diagnostic pentru BN.

Supravegherea pasivă, supravegherea activă, supravegherea serologică, se efectuează în conformitate cu prevederile Programului acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului.

Obligațiile și responsabilitățile LNR pentru IA și BN sunt:

- a) izolarea și identificarea virusului în vederea confirmării IA;
- b) asigurarea cooperării cu Laboratoarele de Referință Internaționale pentru IA și BN.

Diagnosticul de confirmare/infirmare a IA și BN se realizează prin:

- a) examene virusologice de izolare a virusului IA și a BN din probe de organe parenchimotoase provenite de la păsări moarte/ucise în scop de diagnostic și probe de tampoane traheale și tampoane cloacale recoltate de la păsări vii;
- b) identificarea virusului prin reacția de inhibare a hemaglutinării, utilizând un antiser de referință contra IA și bolii de Newcastle.

Laboratorul National de Referinta pentru IA și boala de Newcastle (I.P. CRDV) trebuie să formuleze și să aprobe măsurile de biosecuritate ce trebuie să fie aplicate la recoltarea probelor, diagnostic, testare serologică, împachetarea probelor și transportul lor – și să o publice în Manual operațional.

Toate probele colectate de către medicii veterinari oficiali se expediază la I.P. CRDV pentru cercetare, acesta raportează Agenției rezultatele testărilor.

Între CNCB, GNE și Laboratorul National de Referință pentru Influenta Aviara și Boala de Newcastle, trebuie să existe un sistem de comunicare directă.

Laboratorul Internațional de Referință pentru IA și boala de Newcastle: Central Veterinary Laboratory New Harv WEIBRIGE, Surrey KT 153 NB, United Kingdom.

Laboratorul Național de Referință pentru IA și BN: IP CRDV, str. Murelor 3.

CAPITOLUL XI

VACCINAREA DE NECESITATE

În Republica Moldova, conform Planului acțiunilor sanitar-veterinare strategice obligatorii finanțate din bugetul de stat, vaccinarea preventivă contra bolii de Newcastle nu se practică.

În Republica Moldova în prezent se efectuează vaccinări profilactice pe fluxul tehnologic la efectivele de găini, curci, fazani și porumbei conform schemelor stabilite, cu vaccinuri vii (preparate din tulpini lentogene și mezogene) – și vaccinuri inactivate.

În cazul în care BN a fost confirmată și există pericolul extinderii bolii în zona de protecție sau chiar în zona de supraveghere, ANSA poate introduce în aceste zone vaccinarea de necesitate (urgentă) contra BN.

În cazul unui risc deosebit pentru sănătatea animalelor, Agenția dispune efectuarea vaccinării de necesitate sau a vaccinărilor profilactice contra bolii de Newcastle, care sunt specificate **la cap. V „Vaccinarea împotriva bolii de Newcastle” al Normei sanitar - veterinară privind măsurile de combatere a bolii de Newcastle (pseudopesta aviară), aprobată prin HG nr. 1085 din 14.12.2017.**

În cazul în care CLCB consideră necesară inițierea campaniei de vaccinare de necesitate, acesta va pregăti un plan de acțiuni pe care îl va prezenta CNCB.

Planul de acțiuni va cuprinde următoarea informație:

- a) situația epizootologică, ce a cauzat introducerea vaccinării de necesitate;
- b) factorii ce au cauzat autorizarea vaccinării de necesitate, spre exemplu:
 - posibilitatea răspândirii infecției de către păsările ce au fost expuse bolii;
 - afectarea unui număr mare de păsări;
 - probabilitatea unei diseminări ample a infecției;
 - o densitate înaltă a păsărilor din speciile receptive originare dintr-un focar suspect la BN;
 - creșterea rapidă a numărului de focare, a exploatațiilor infectate amplasate pe o suprafață mare;
 - limitele zonei geografice în care trebuie efectuată vaccinarea de necesitate vor fi stabilite după conlucrarea dintre membrii grupului național de experți și personalul veterinar ce posedă cunoștințe detaliate referitor la zona de risc unde se poate răspândi boala;

- stabilirea zonei de supraveghere pe o suprafață de cel puțin 10 km, ce înconjoară zona de vaccinare de necesitate și în care este interzisă vaccinarea;
- numărul total al păsărilor ce urmează a fi vaccinate, specia și vârsta lor;
- subtipul vaccinului ce urmează a fi utilizat;
- durata campaniei de vaccinare;
- măsurile ce se vor aplica pentru controlul mișcării păsărilor și a produselor acestora.

O dată cu stabilirea Campaniei de vaccinare de necesitate, se va institui un Centru de vaccinare de necesitate ce va fi amplasat în cadrul CLCB.

Se va face publicitate locală corespunzătoare în legătură cu decizia de inițiere a vaccinării de necesitate obligatorii în zonă, și vor fi aplicate măsuri întru asigurarea cât mai rapidă a completării campaniei.

Zona geografică în care se va efectua vaccinarea de necesitate va fi clar definită, utilizându-se drept hotare barierele fizice, ca: drumuri, râuri sau impedimente fizice și se va pregăti o listă a tuturor exploatațiilor de animale receptive în zona în care urmează a se efectua vaccinarea de necesitate.

Amplasarea tuturor exploatațiilor de animale receptive, ce urmează a fi vaccinate de necesitate, va fi indicată pe o hartă sau hărți la o scară corespunzătoare, cu menționarea numărului aproximativ de animale în fiecare exploatație.

Centrul de vaccinare de necesitate va fi aprovizionat cu următoarele mijloace:

- a) o cantitate suficientă de vaccin;
- b) facilități corespunzătoare pentru transportarea și depozitarea vaccinului;
- c) facilități pentru sterilizarea utilajului;
- d) containere pentru deșeuri, folosite pentru stocarea echipamentului de vaccinare de unică folosință, sticlele de vaccin goale și alte deșeuri cu un potențial de risc înalt;
- e) echipament de protecție utilizat de către echipele de vaccinare de necesitate;
- f) dezinfectant și căldări, perii și burete pentru dezinfecția personală a echipamentului specialiștilor ce efectuează vaccinarea de necesitate.

CAPITOLUL XII

PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

Pentru pregătirea reacției la urgențele determinate de evoluția bolilor majore, trebuie organizate de către autoritatea competentă centrală:

- activități de formare a personalului (instruiri, seminarii) privind semnele clinice, investigația epidemiologică și metodele de control al bolilor;
- exerciții de simulare, organizate de una/două ori pe an;

- activități de formare în tehnicile de comunicare, cu scopul de a organiza campanii de sensibilizare privind apariția epizootiilor curente, adresate autorităților, exploataților și medicilor veterinari;
- exerciții de simulare în timp real, în teren, pentru testarea aplicabilității planurilor de contingență elaborate de către autoritatea competentă centrală.

La exercițiile de simulare se instruiesc specialiștii veterinari care vor participa nemijlocit la eradicarea focarului de boală și este de preferat ca exercițiile să fie organizate în cooperare cu instituțiile care au atribuții în controlul bolilor.

Exercițiile de simulare și instruirile pot fi organizate la nivel:

- local, pentru instruirea personalului de pe teritoriul unui raion/municipiu;
- regional, pentru instruirea personalului mai multor raioane din aceeași regiune;
- național, pentru instruirea personalului din întreaga țară.

Organizarea exercițiilor naționale și regionale revine în sarcina ANSA, iar a celor locale revine STSA;

Personalul veterinar din LNR trebuie să urmeze, de asemenea, cursuri de instruire periodice sau să participe la teste inter-laboratoare cel puțin o dată pe an.

CAPITOLUL XIII

PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENȚIZARE A POPULAȚIEI

Atât în timp de liniște epidemiologică, cât și în perioadele de evoluție a bolii, autoritatea competentă centrală și structurile deconcentrate din teritoriu trebuie să informeze și conștientizeze fermierii, factorii de decizie și publicul prin:

- comunicate de presă privind situația bolilor majore care evoluează în Europa în țările vecine și în lume, în scopul conștientizării și al pregătirii acestora pentru situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale;
- afișarea în locuri publice de material informativ referitor la bolile cele mai probabile de a evolua în teritoriu;
- tipărirea de broșuri informative și răspândirea lor printre fermieri, cu ajutorul medicilor veterinari oficiali, medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și a primăriilor locale;
- anunțuri în media și pe internet;
- ședințe informative publice pentru publicitate intensivă la acutizarea bolii.

ANSA trebuie să prevadă în bugetul anual fonduri pentru tipărirea de materiale informative.

În cazul existenței unui risc privind BN în țară, în țările vecine, ANSA va conlucra cu presa scrisă, posturile de radio și televiziunile locale pentru inițierea unor

emisiuni în care să se explice populației ce aspecte trebuie urmărite în evoluția stării de sănătate a păsărilor, în vederea notificării cât mai rapide a suspiciunilor.

În timpul evoluției unor focare de boli majore, ANSA are obligația înființării unei linii telefonice de urgență la nivel central și raional/municipal la care se pot solicita/oferi informații cu privire la boali și evoluția acestora.

Crescătorii vor fi anunțați prin media că vor primi despăgubiri pentru animalele bolnave găsite în exploatații, pentru a stimula anunțarea cazurilor de boală.

În cazul evoluției unor focare de BN, ANSA va întocmi un raport lunar privind situația internă și internațională a BN, care va fi distribuit:

- tuturor STSA;
- asociațiilor de crescători de păsări.

CAPITOLUL XIV

DISTRUGEREA CADAVRELOR ÎN CAZUL UNEI EPIDEMII MAJORE

Uciderea animalelor și distrugerea carcaselor în cazul izbucnirii unui focar de boala de Newcastle se va face cât mai rapid posibil, pentru a împiedica răspândirea bolii în exploatațiile de contact.

Distrugerea animalelor ucise se poate face prin două metode:

- convențional (prin denaturarea în unități specializate);
- alternativ, acolo unde este depășită capacitatea de neutralizare a cadavrelor sau unde condițiile epidemiologice o impun.

Pot fi folosite metode alternative de ecarisare ca incinerarea și îngroparea.

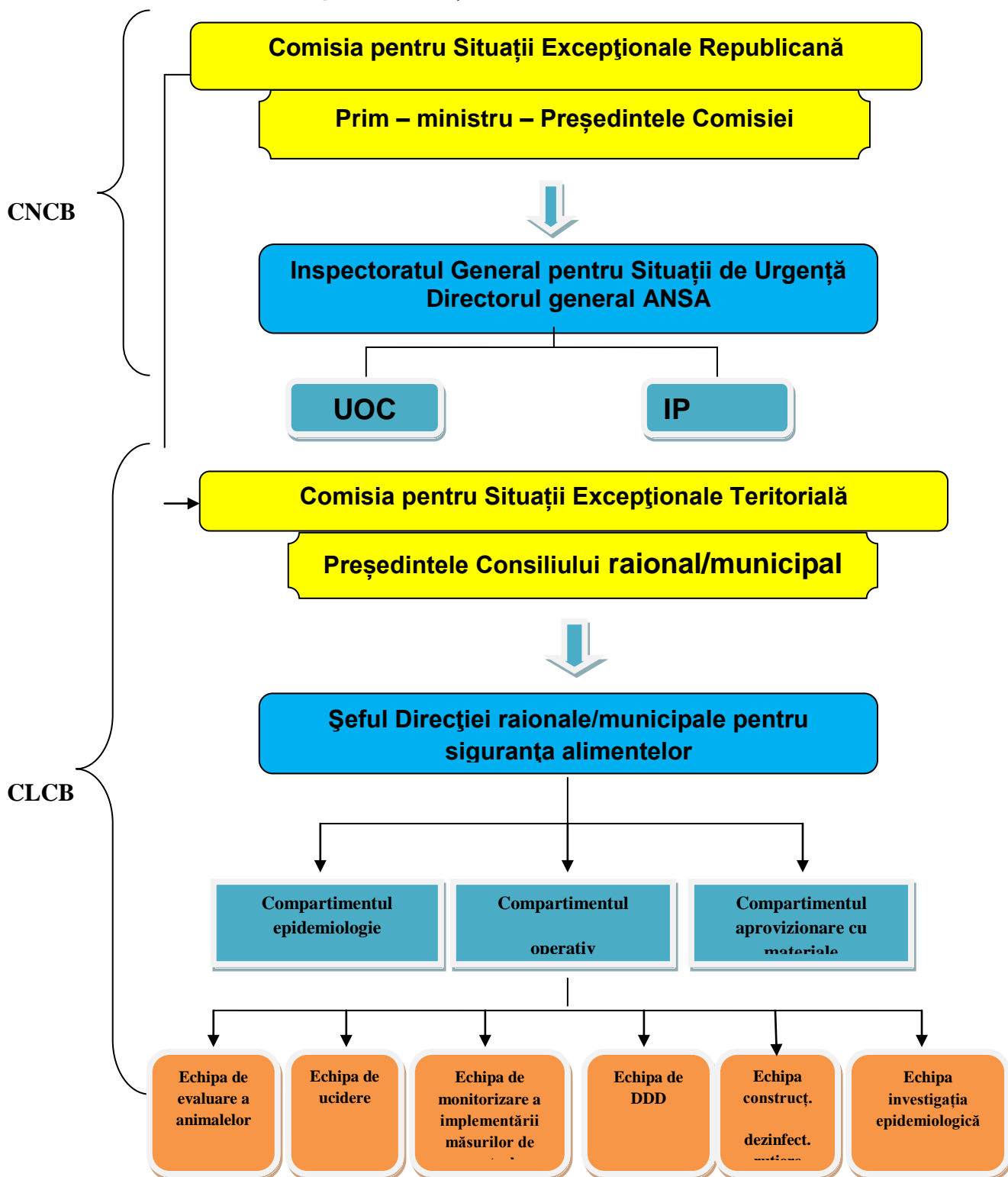
Dacă se hotărăște folosirea acestor metode, trebuie întâi să fie consultată Autoritatea locală pentru protecția mediului, cu privire la locurile potrivite ce vor fi folosite.

Descrierea metodelor de ucidere și de distrugere a carcaselor este cuprinsă în procedurile din Manualul operațional pentru boala de Newcastle.

A N E X E:

Anexa nr. 1
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
Boala de Newcastle

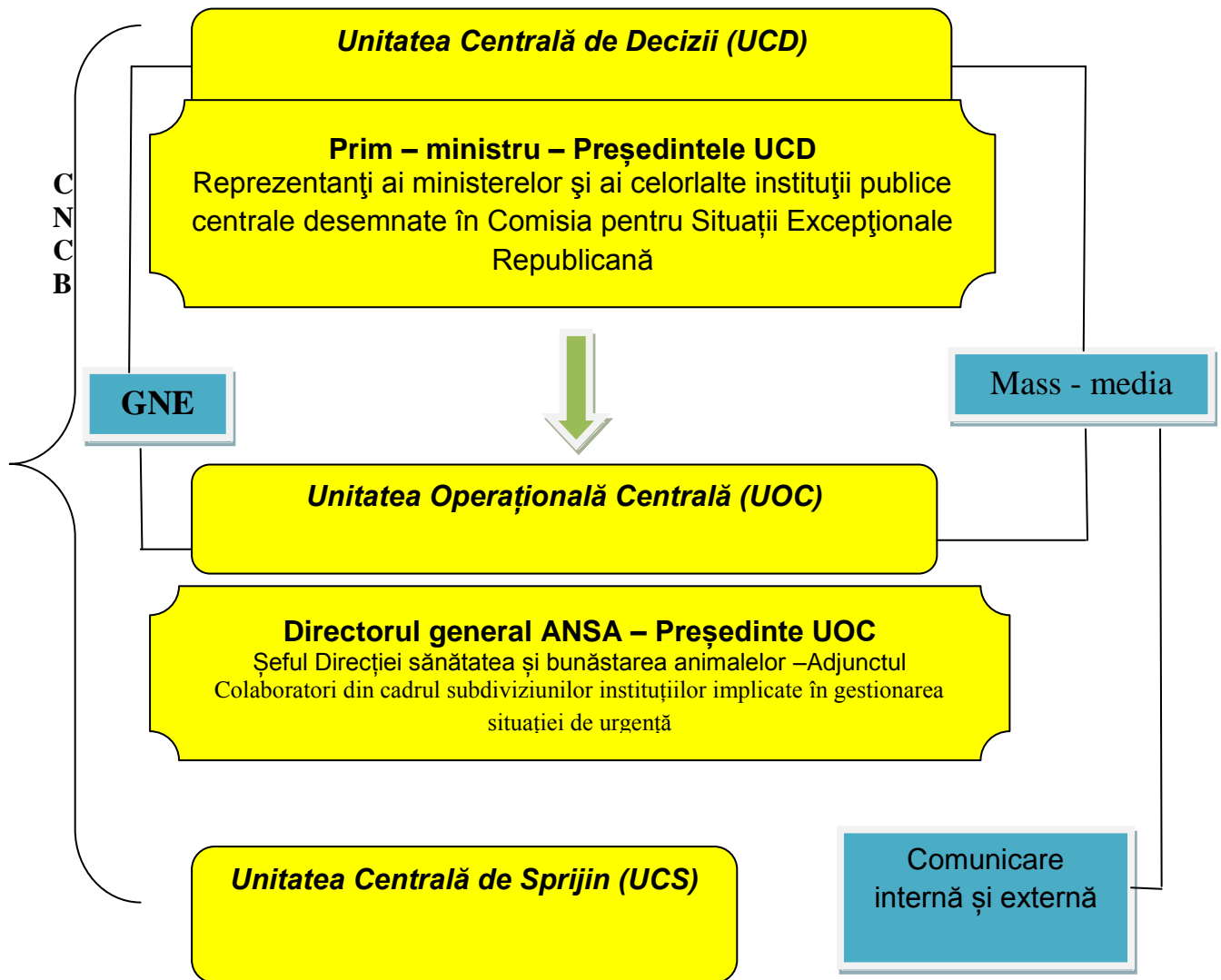
Diagrama Lanțului de Comandă

Notă:

UOC – Unitatea Operațională Centrală
DDD – Dezinfecție, dezinfecție, deratizare

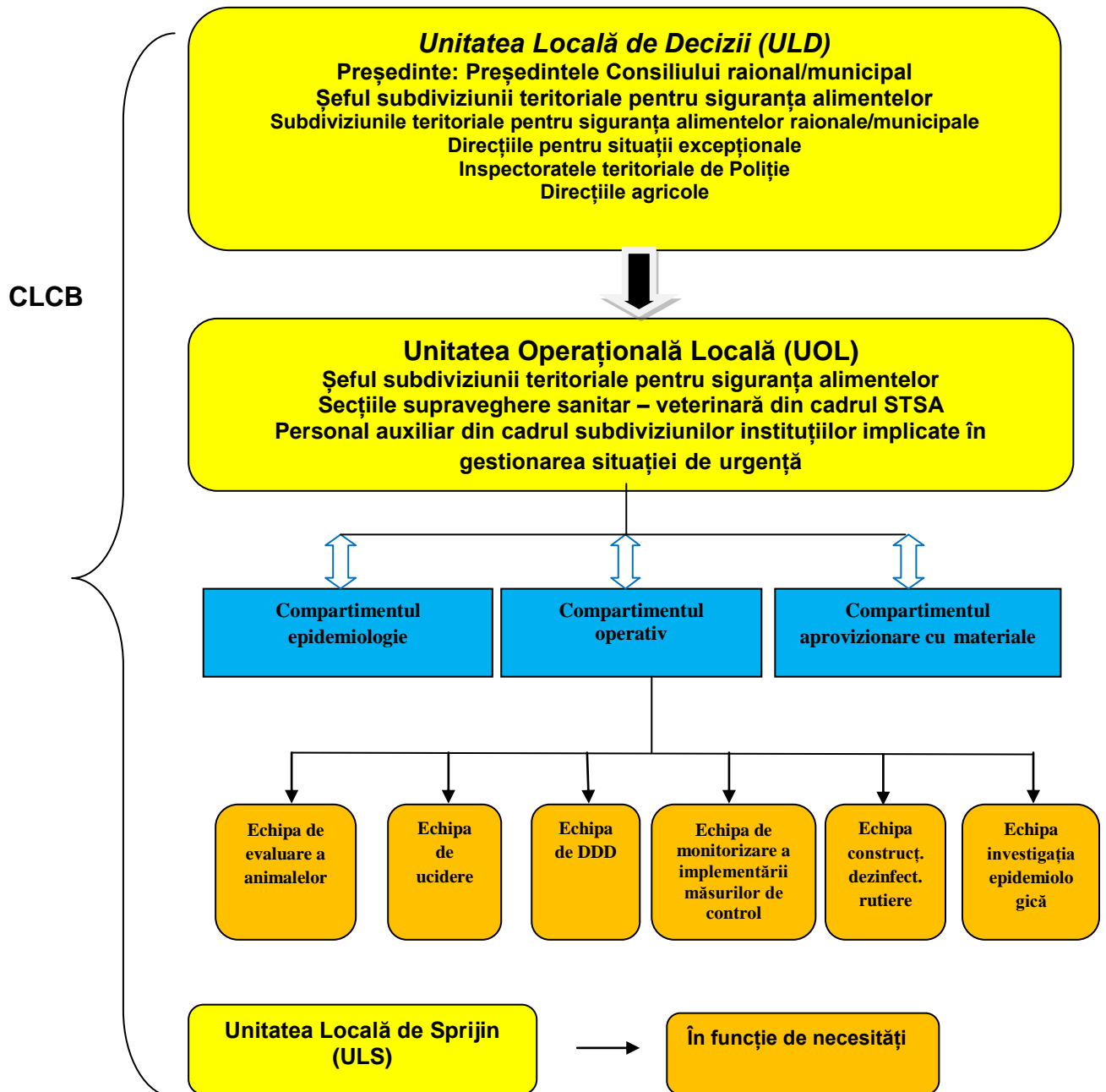
Diagrama Centrului Național de Combatere a Bolii

Notă:

CNCB – Centrul Național de Combatere a Bolii
GNE – Grupul Național de Experți

Diagrama Centrului Local de Combatere a Bolii

**Lista Unităților Operaționale Locale (UOL) din cadrul
Centrului Local de Combatere a Bolilor (CLCB)**

Nr.	Denumirea raionului/ municipiului	Șeful Subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor	Telefon de serviciu
1.	Anenii Noi	Andronic Petru	0265-22957
2.	Edineț (cu raza de acoperire și a raionului Briceni)	Roșca Alexandru	0247-22300
3.	Cahul (cu raza de acoperire și a r. Vulcănești)	Maximenco Sergiu	0299-41833
4.	Cantemir (cu raza de acoperire și a r. Leova)	Secieru Sergiu	0273-23313
5.	Călărași (cu raza de acoperire și a r. Telenești)	Orbu Tudor	0244-75432
6.	Căușeni (cu raza de acoperire și a r. Ștefan Vodă)	Agapii Vitalii	0243-23087
7.	Cimișlia (cu raza de acoperire și a r. Basarabeasca)	Jubea Valentina	0297-22576
8.	Criuleni (cu raza de acoperire și a r. Dubăsari)	Dolganiuc Vitalie	0248-55280
9.	Drochia	Șatropa Sveatoslav	0252-22474
10.	Florești (cu raza de acoperire și a r. Șoldănești)	Prodan Alexandru	0250-22010
11.	Fălești (cu raza de acoperire și a r. Glodeni)	Maican Vladimir	0259-23761
12.	Hîncești (cu raza de acoperire și a r. Ialoveni)	Cojocaru Dumitru	0269-23659
13.	Ocnîța (cu raza de acoperire și a r. Donușeni)	Cvasnițaia Nadejda	0271-22267
14.	Orhei (cu raza de acoperire și a raionului Rezina)	Lisnic Sergiu	0235-21640
15.	Rîșcani	Eremciuc Iurie	0256-24751
16.	Soroca	Moraru Fiodor	0230-23157
17.	Strășeni	Stamati Vsevolod	0237-22831
18.	Sîngerei	Golban Valeriu	0237-22831
19.	Taraclia	Lisița Ivan	0294-25377
20.	Ungheni (cu raza de acoperire și a r. Nisporeni)	Echim Valeriu	0236-22876
21.	Comrat (cu raza de acoperire și a r. Ceadîr-Lunga)	Tucan Mihail	0298-22518
22.	Municipiul Chișinău	Vengher Roman	022-593-234
23.	Municipiul Bălți	Postolachi Iurie	0231-29926